

FI lausuntopyyntö VaVa syksy 2017

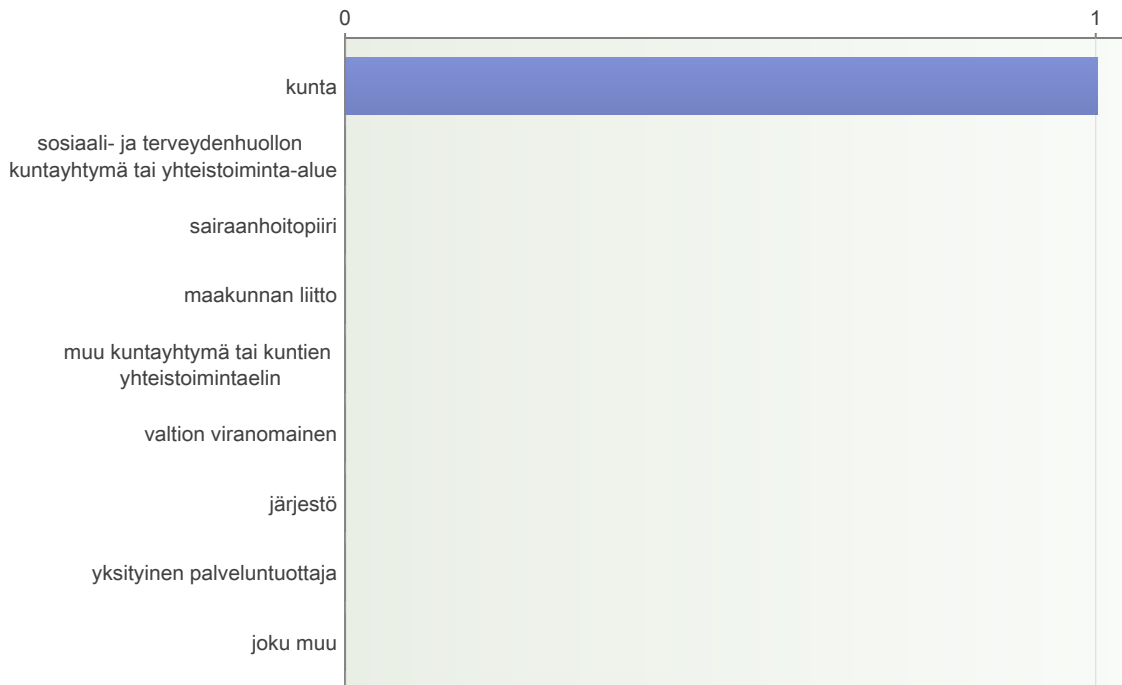
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot, sähköposti ja puhelinnumero	Lausunnon käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
Varkauden kaupunki	Päivi Makkonen	Seppo Lehto, seppo.lehto@varkaus.fi, 044-4442347,	11.12.2017	Kaupunginhallitus

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ehdotettu malli on monimutkainen, eikä se todennäköisesti tule kaventamaan väestön terveys- ja hyvinvointieroja. Päinvastoin on suuri vaara, että se tulee lisäämään väestön terveys- ja hyvinvointieroja. Malli johtaa vääjäämättä palvelujen keskittymiseen ja se tulee hajottamaan nykyään hyvin toimivat palvelukokonaisuudet (Varkauden malli). Malli ei takaa palvelujen tasalaatuisuutta eikä se ole kustannustehokas.

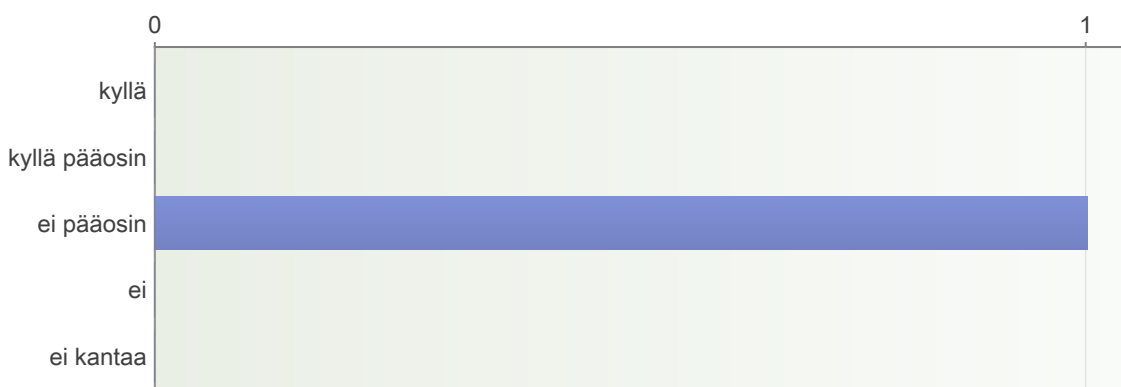
Terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseen tähtäävien laaja-alaisten integroitujen palveluiden ja oikea-aikaisten interventioiden implementoiminen tulee olemaan hankalampaa, kuin nykyisessä mallissa, jossa sote-palvelutuotannon lisäksi terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisen vastuu on samalla organisaatiolla (kunta). Niissä kunnissa, joissa sosioekonomiset erot ovat suuret, on jo nyt ongelmia sairauksien ehkäisyssä sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä. Uhkana on, että tilanne näiltä osin jopa huononee.

Potilaan ja asiakkaan itsemääräämisoikeutta sekä valinnanvapautta korostavassa mallissa terveys- ja hyvinvointierojen näkökulmasta ongelmaksi muodostuu myös kaikkein heikoimmassa asemassa olevien kyky ja tahto tehdä itselleen edullisia ratkaisuja. Esitetty malli luo mahdollisuuden asiakkaiden valitsemiseen, ja riskinä on yli- tai alihoidto.

Työterveyshuolto on jätetty nykyisen uudistuksen ulkopuolelle. Työterveyshuolto tulisi sisällyttää sote-keskusten palveluvalikoimaan.

5. 2. Edistääkö valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

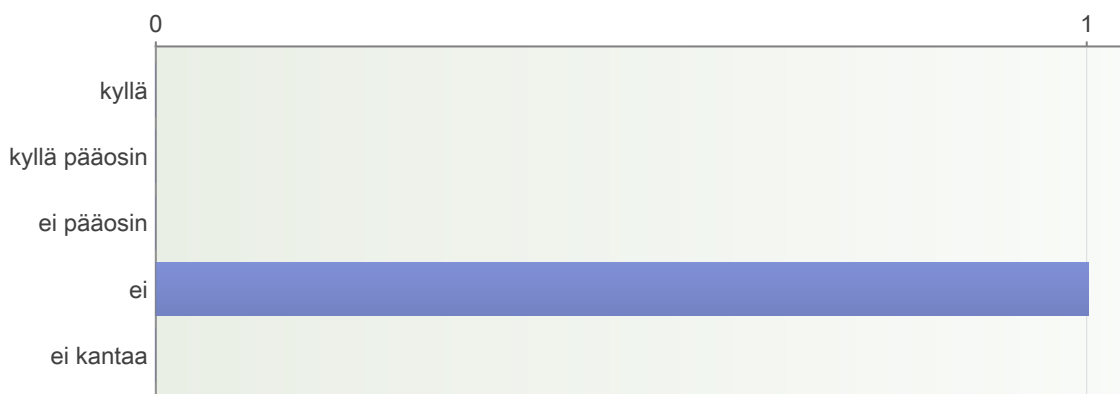
6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaalla ei tosiasiasa useinkaan ole riittävästi tietoa tai kykyä valita palvelut, jotka tuottaisivat hänelle parhaan terveyshyödyn tai edistäisivät hänen hyvinvointiaan. Suurissa kaupungeissa tulee olemaan useita palveluntuottajia mistä valita. Syrjäseuduilla taas valinnanmahdollisuutta ei taas tule olemaan. Palvelujen tasalaatuisuutta on vaikea valvoa. Kun hoitoketjut pirstaloituvat, esitetty valinnanvapaus voi johtaa epätarkoituksenmukaisiin ratkaisuihin potilaan hoidossa. Tämä lisää järjestelmän kuluja. Keskittämisesetuksella on pakotettu lopettamaan anestesiaa vaativa leikkaustoiminta aluesairaaloissa. Tämä kaventaa merkittävästi seutukaupunkien ja niitä ympäröivien kuntien asukkaiden tosiasiallista valinnanvapautta.

7. 3.Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

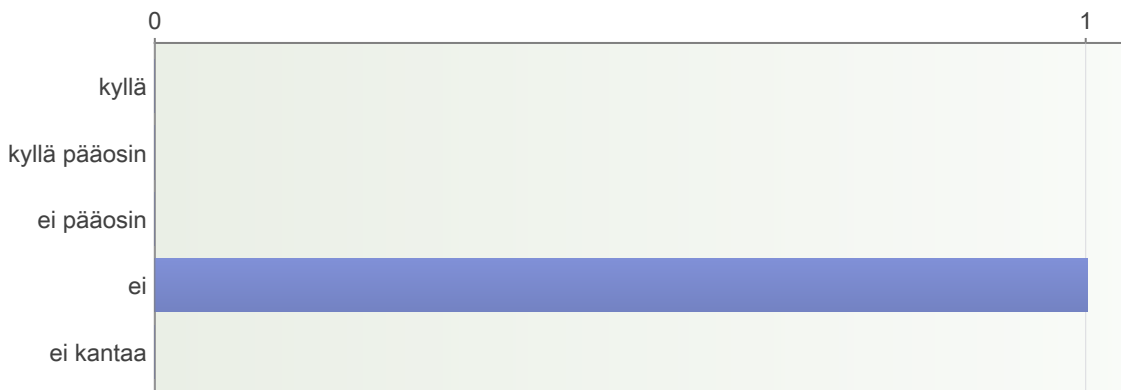
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kaikki asiakkaat eivät ole itsenäisesti kykeneviä arvioimaan ja valitsemaan tilanteeseensa sopivaa palvelua ja järjestelmän vaikeaselkoisuus saattaa lisätä tällaisten henkilöiden määrää.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?

Vastaajien määrä: 1

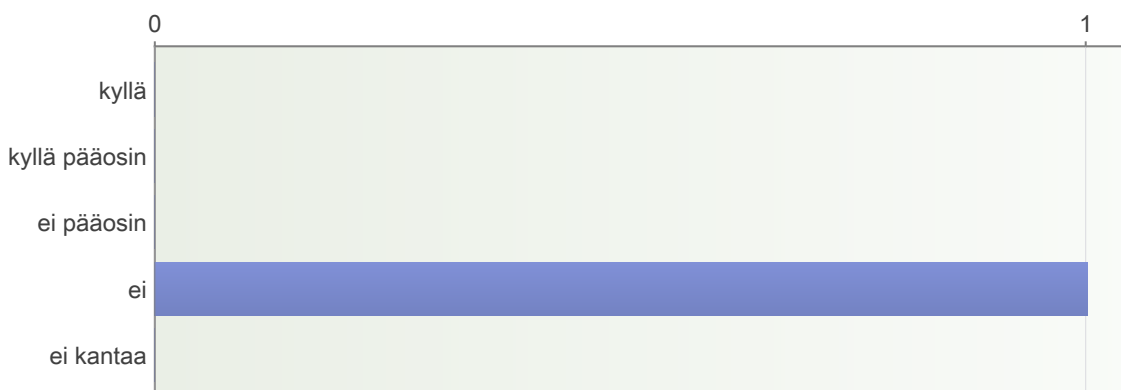
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaalla on esityksessä lakiin kirjoitettu oikeus ja mahdollisuus saada yhteensovitettuja palveluita, mutta sen tosiasiallinen toteutuminen pirstaloidussa monituottajamallissa on epävarmaa ja näkemyksemme mukaan esitetystä mallista yhteensovittaminen on oleellisesti vaikeampaa ja kalliimpaa, kuin nykyisessä toimintaympäristössä. Suoran valinnan palvelun tuottajan on ohjattava asiakasta hakeutumaan palvelutarpeen arviointiin maakunnan liikelaitokseen saadakseen palvelusetelin; se hakeutuuko asiakas koskaan palvelutarpeen arviointiin, jää asiakkaan aktiivisuuden varaan ja tulee riippumaan myös voimakkaasti siitä miten helposti tai vaikeasti palvelutarpeen arviointipalvelu liikelaitoksessa on saatavissa ja saavutettavissa kussakin maakunnassa.

11. 5. Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?

Vastaajien määrä: 1

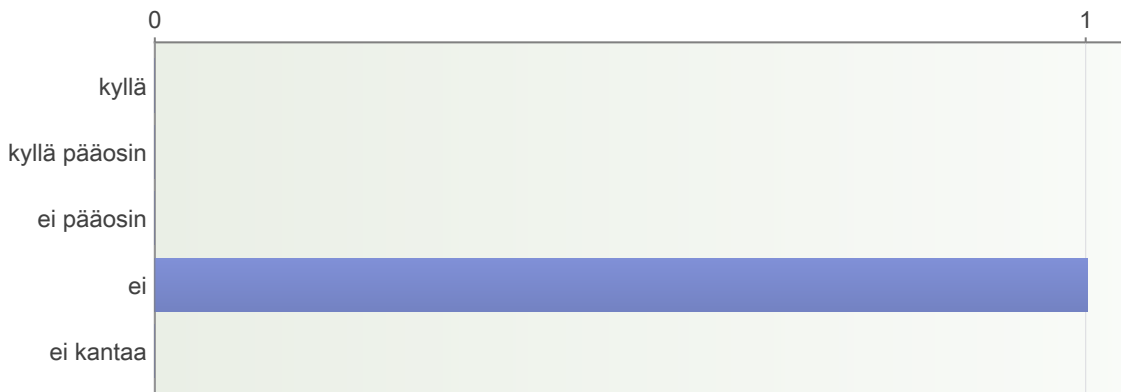
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esitetyssä mallissa SOTE-integraatio ei tule toteutumaan alkuperäisen tavoitteen mukaisesti. Tästä syystä ei ole odotettavissa, että esitetyllä mallilla saavutetaan odotettu kustannusten kasvun hallinta. Vaikka esityksessä korostetaan maakunnan roolia palveluiden integroinnista, muiden muassa asiakasetelein ehdotettu malli pirstaloisi palvelut, ei integroisi niitä toivotulla tavalla. Suuri riski on SOTE-palvelujen nykyistä laajempi hajaantuminen ja tavoiteltujen integraation hyötyjen menettäminen.

13. 6. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

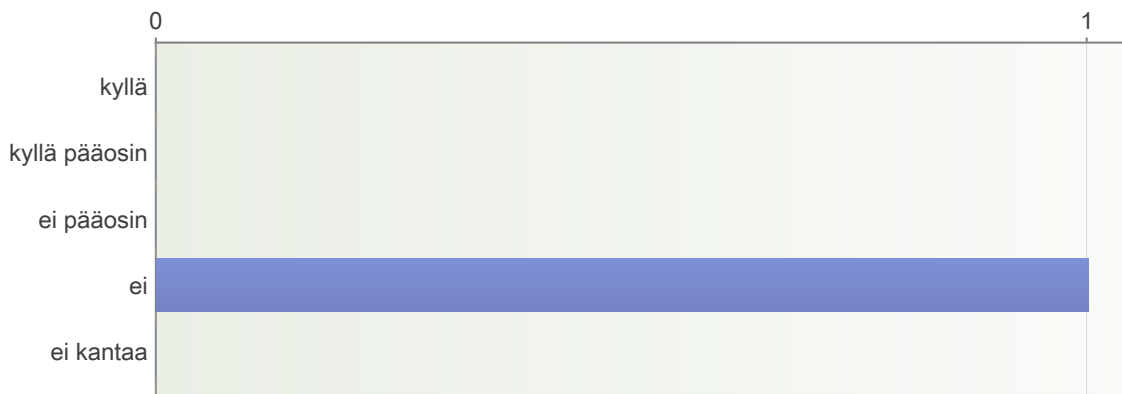
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Hallituksen esityksessä maakunnille ja niiden liikelaitoksille asetetaan velvollisuus turvata kaikille kansalaisille heidän tarvitsemansa paikalliset olosuhteet huomioivat tarkoituksenmukaiset SOTE-palvelut. Sote-keskuksiin vietävästä erikoissairaanhoidosta ja sen laajuudesta tulee kuitenkin laatia selvemmat määräykset. Muuten erikoissairaanhoido tulee keskittymään suuriin kaupunkeihin. Asiakassetelin käyttö tulee osaltaan rajoittamaan maakunnan tehtävää järjestää palvelutuotanto kokonaisvaltaisesti.

15. 7. Edistääkö lakiluonnos toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa?

Vastaajien määrä: 1

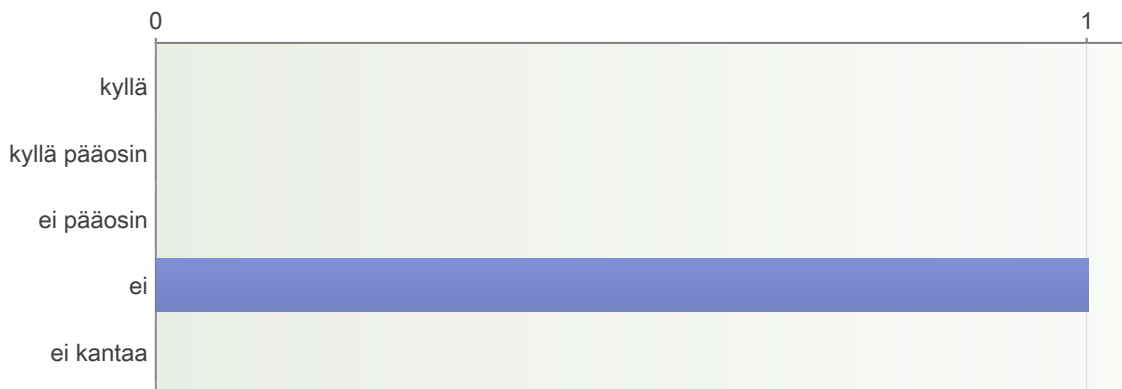
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Uusien palveluinnovaatioiden käyttöönotto ei vaadi esitetyn kaltaista uudistusta. Vaarana on, että ehdotetussa pirstaloidussa mallissa otetaan käyttöön toimintatapoja tai malleja joiden vaikuttavuutta tai jopa turvallisuutta ei voida taata.

17. 8. Antaako valinnanvapauslakiluonnos yhdessä muun maakunta- ja sote-uudistuksen kanssa riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

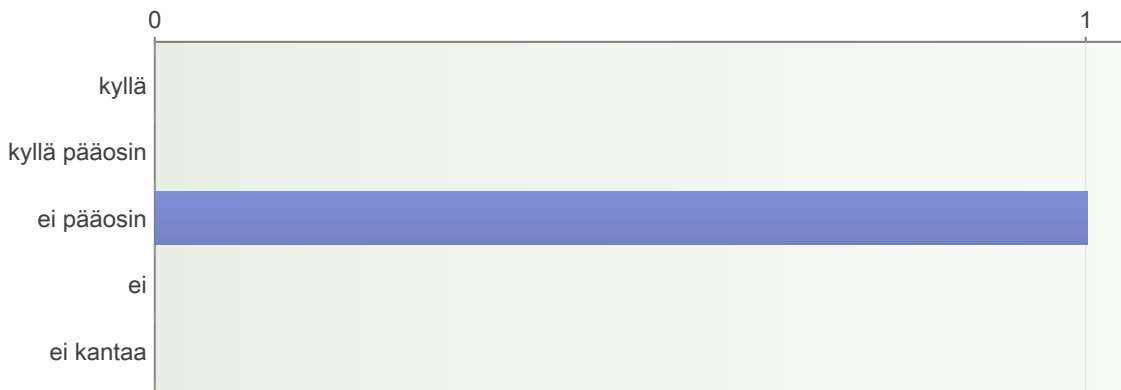
18. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esitetyllä mallilla ei pysytä lisäämään tuottavuutta tavoitellun kustannusten kasvun hillitsemiseksi. Kustannusten kasvua voidaan hillitä panostamalla esitettyä mallia tehokkaammin panostamalla ennaltaehkäisevään työhön ja terveyden edistämiseen. Nyt esitetty malli on nykymallia selvästi huonompi, koska ennaltaehkäisevä työ ja terveyden edistäminen on ollut yksissä käsissä (kunta). Esitetty malli pirstaloit tämän ja vaarantaa hyvän suomalaisen preventiivisen toiminnan. Tämä tulee aiheuttamaan merkittävän terveydenhuollon kustannusten nousun lopputapahtumien hoidon muodossa (sydäntoimenpiteet, diabeteksen komplikaatiot, ortopedia). Malli ei millään tavalla puutu erikoissairaanhoidon kulujen alentamiseen. Keskittämisasiasetus ja anestesiaa vaativien leikkausten siirto yliopistosairaaloihin tai suuriin keskussairaaloihin tulee hankaloittamaan hoitoon pääsyä ja lisäämään kustannuksia. Toisaalta on vaara siihen, että ilman lääkärinhoitoa paranevia vaivoja hankitaan entistä enemmän. Edellä luetellut asiat, mallin monimutkaisuus ja uuden valvontaportaan perustamisen pakko ovat keskeiset heikkoudet esitetyssä mallissa. Nykymallia parantamalla ja aito kilpailu sallimalla päästään parempaan tulokseen hyvää suomalaista terveydenhuoltoa vaarantamatta.

19. 9. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvveluista. 9a. Turvaavatko maakunnan liikelaitoksen suoran valinnan palvelujen tuotantoa koskevat säännökset (mm. 16 §) palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kaikissa olosuhteissa?

Vastaajien määrä: 1

20. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Käytössä olevista resursseista ja liikelaitoksen halusta riippuu pystytäänkö tarjoamaan palvelujen yhdenvertainen saatavuus kaikissa olosuhteissa.

21. 9b. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty sote-keskuksen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

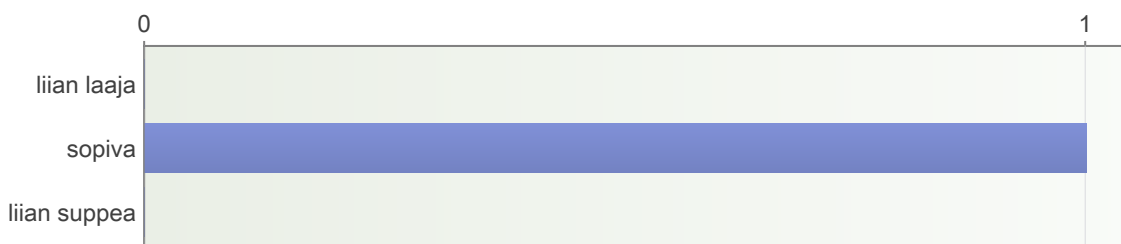
22. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sote-keskuksiin tuotavaa erikoissairaanhoidoa pitää laajentaa. Aluesairaaloiden leikkaustoimintaa pitää voida jatkaa. Kunnan pitää voida olla jatkossakin tuottaja.

23. 9c. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty suunhoidon yksikköjen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

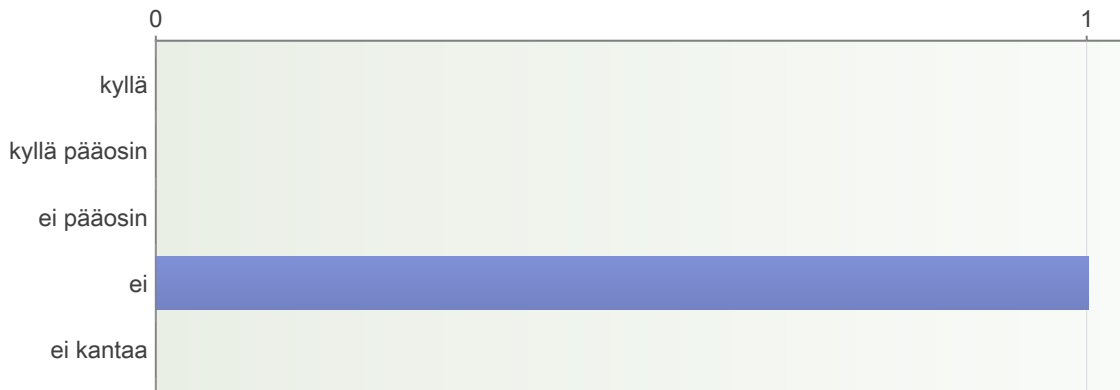
24. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esitetty malli voi parantaa hoitoon pääsyä ja edistää suunterveyden edistämistä. Kustannuskehitystä on vaikea arvioida.

25. 9d. Onko lakiluonnoksen 18 § sote-keskuksen suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

26. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Vastaajien määrä: 1

- Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Maakunnilla pitäisi olla päätösvalta siihen, mitkä erikoissairaanhoidon palveluja tarjotaan SOTE-keskuksessa, mitä voi kilpailuttaa tai mihin voidaan tarjota asiakaseteleitä.

27. 9e. Onko lakiluonnoksen 18 § suunhoidon suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

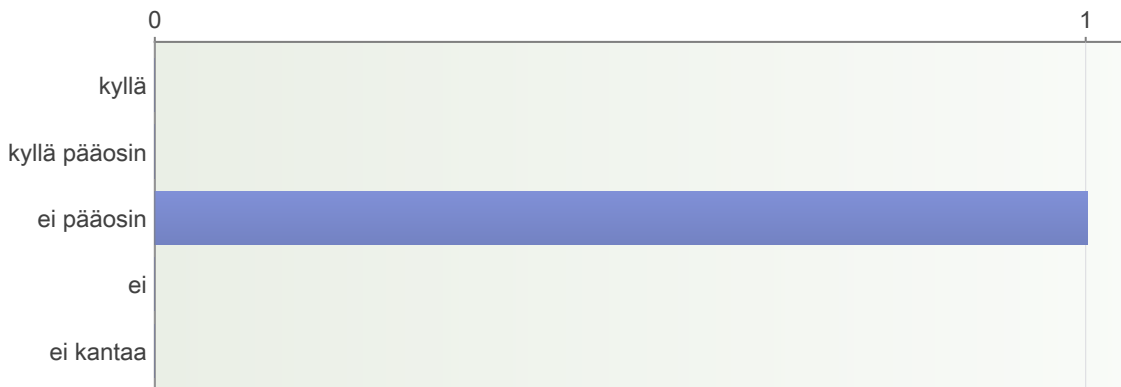
28. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

Vastaajien määrä: 1

- Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

29. 9f. Ovatko säännökset (mm. 18 § ja 37 §) sosiaalihuollon osalta tarkoituksenmukaisia ja riittäviä?

Vastaajien määrä: 1

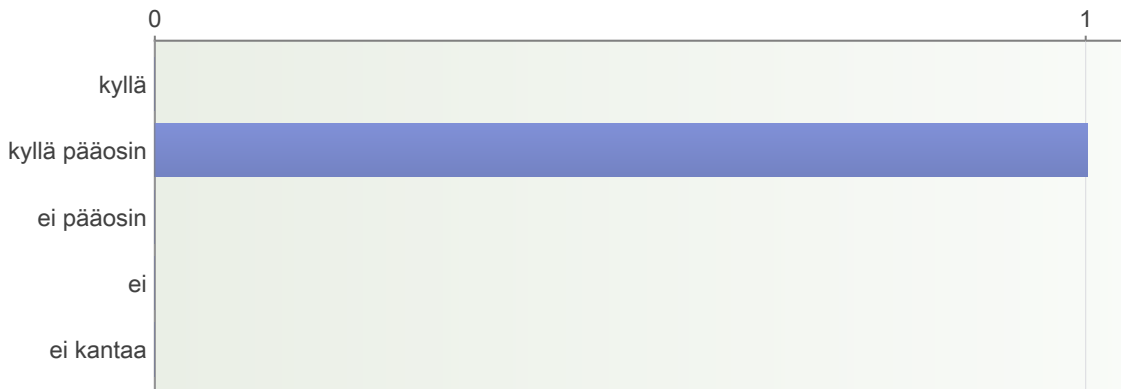
30. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sote-keskusten sosiaalihuollon palveluiden kuvaus pitää olla tarkempi. Mitä tuotetaan ja millä resursseilla.

31. 10. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos. 10a. Antaako lakiluonnoksen 21 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitos?

Vastaajien määrä: 1

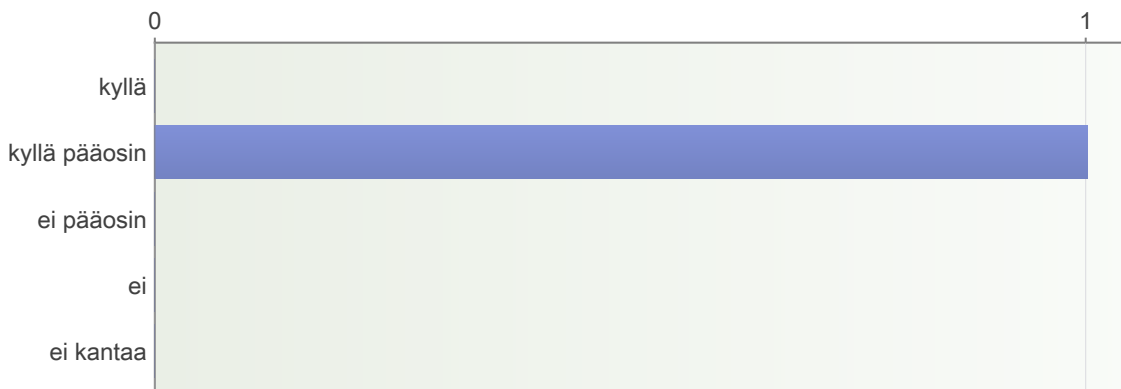

32. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

33. 10b. Entä antaako lakiluonnoksen 22 ja 23 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt?

Vastaajien määrä: 1

34. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

35. 11. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 11a. Onko lakiluonnoksen 24 §:ssä säädetty asiakasseteli sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

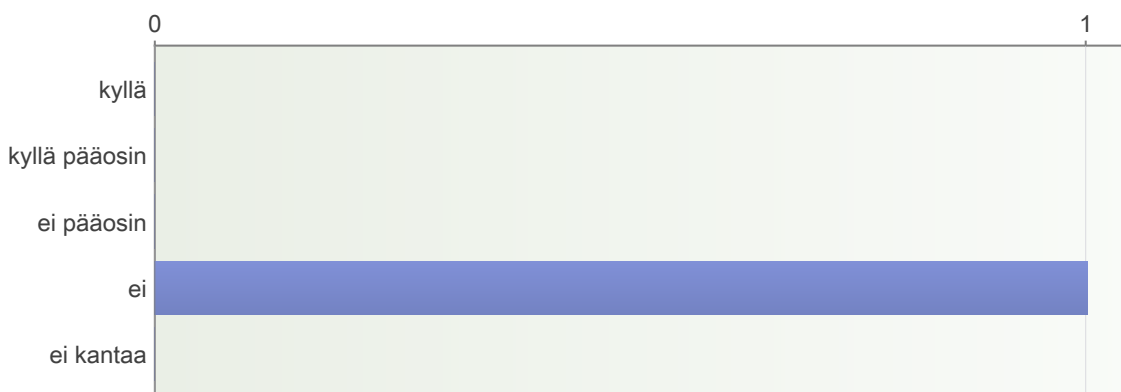
36. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esitetyssä mallissa vaarana on asiakasaseteleiden epätarkoituksenmukainen käyttö palvelu- ja hoitokokonaisuuden järjestämisen kannalta.

37. 11b. Onko maakunnan liikelaitoksella 24 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen rajausten perusteella edellytykset turvata riittävät palvelut kustannustehokkaalla tavalla?

Vastaajien määrä: 1

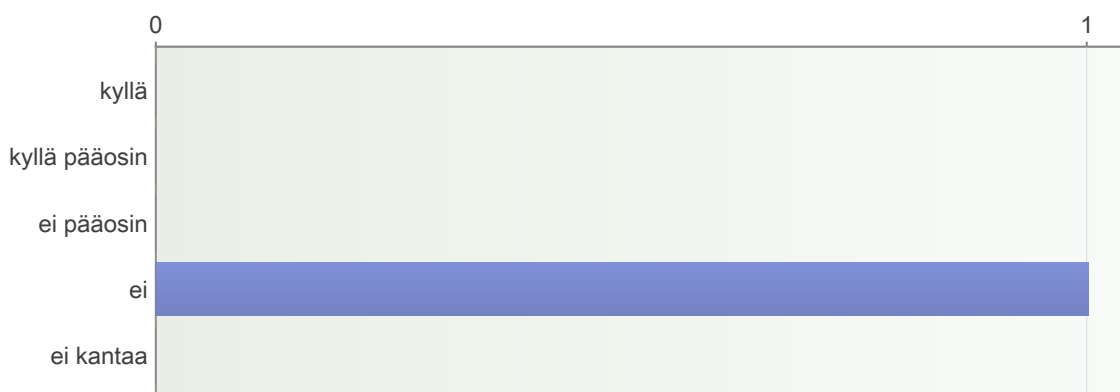
38. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakassetelin myöntämisen rajoitukset ovat epäselvät. Mahdollisuus hakea asiakasseteli toisen maakunnan alueelta uhkaa vaarantaa oman maakunnan mahdollisuudet hallita palveluita.

39. 11c. Onko lakiluonnoksen 24 §:n sääntely riittävä erikoissairaanhoidon valtakunnallisen ja alueellisen palvelujärjestelmän turvaamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

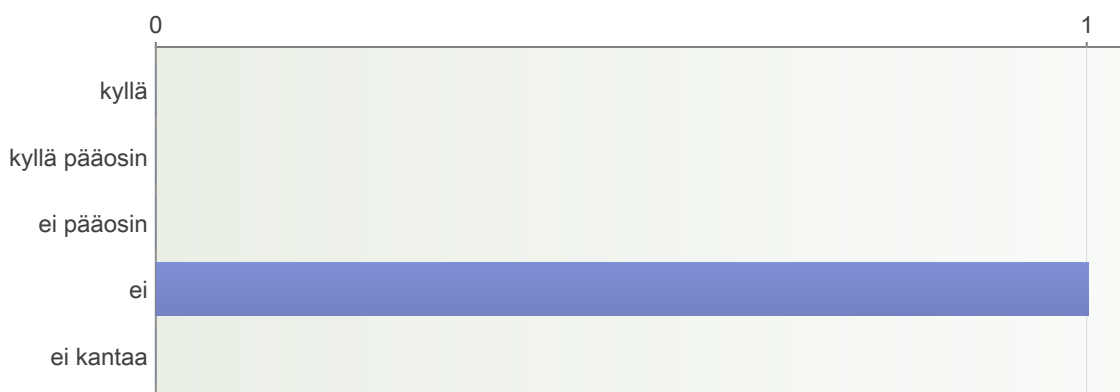
40. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Laajuus, jossa asiakasseteli otetaan käyttöön, vaikuttaa erikoissairaanhoidon palvelujärjestelmään. Myös yksityiselle palveluntuottajalle tulisi säätää erikoissairaanhoidon koulutusvelvollisuus.

41. 11d. Ovatko asiakasseteliä koskevat säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

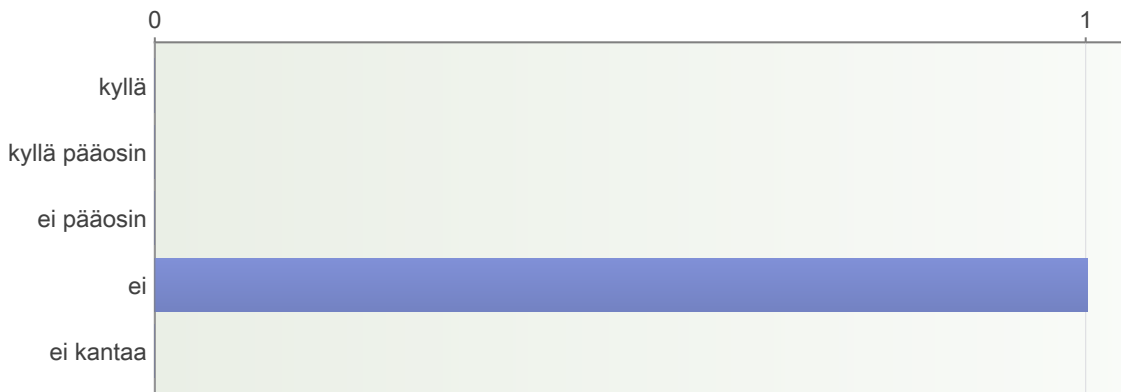
42. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaalle annettavaa informaatiota palvelusetelin käytöstä pitää tarkemmin kuvata.

43. 11e. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun toteuttamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

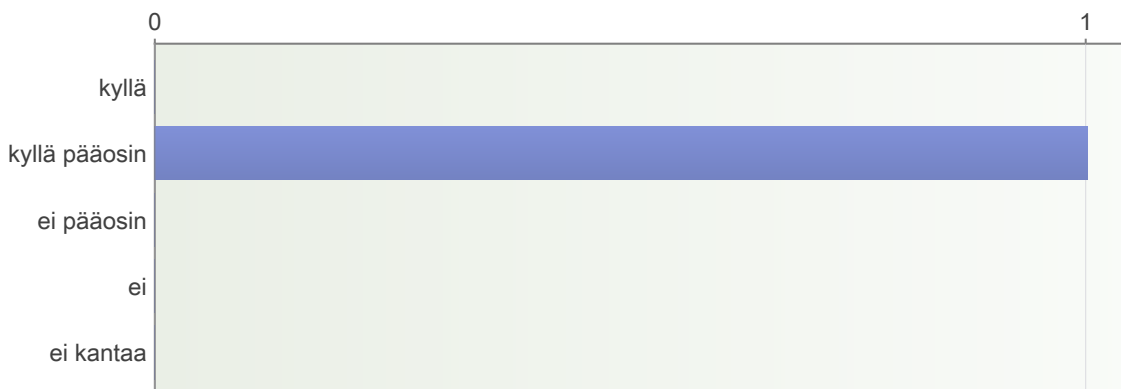
44. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ehdotus suo asiakkaalle mahdollisuuden hakea asiakasseteli myös toisen maakunnan alueelta. Tämä voi heikentää järjestäjän mahdollisuutta kokonaisvaltaisesti hallita ja tuottaa kansalaisten tarvitsemia palveluita.

45. 12. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

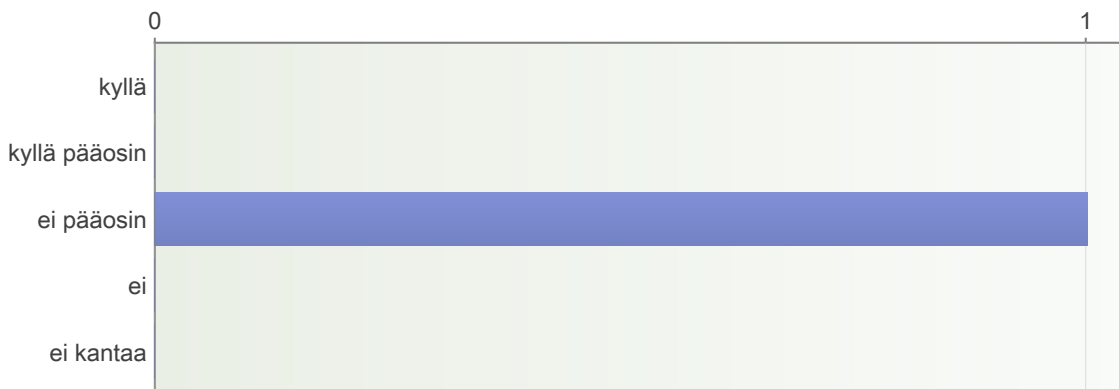

46. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

47. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin asiakkaan neuvonnasta ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Lisäksi lakiluonnoksen 5 §:ssä säädettäisiin asiakkaalle tehtävästä yhdestä asiakassuunnitelmasta. Turvaavatko säännökset riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttamisen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

Vastaajien määrä: 1

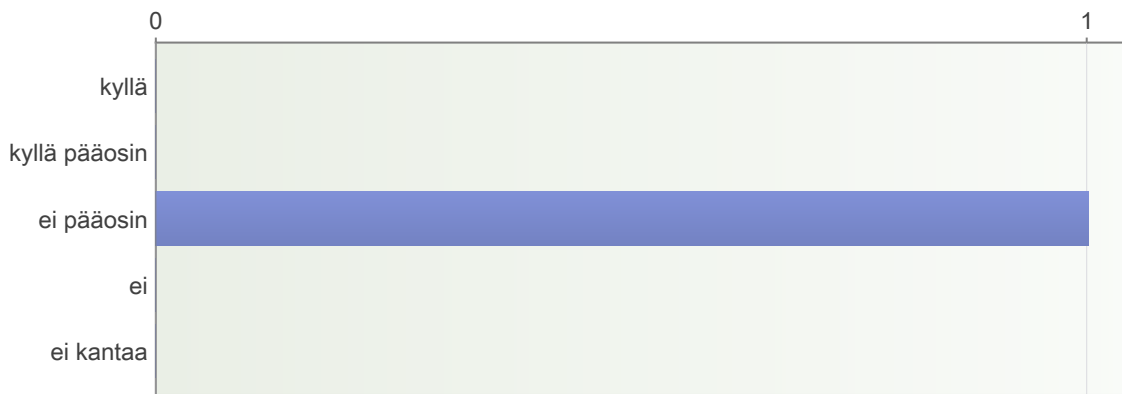
48. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakassuunnitelmat eivät toimi toivotusti nykyisessäkään selkeässä järjestelmässä. Ehdotus pirstaloi palvelujen tuottamisen. Kuka koordinoi asiakassuunnitelmien ajantasaisuutta? Kuka on vastuussa asiakassuunnitelman järjestyksestä? Tietojärjestelmät eivät ole valmiina mahdollistamaan asiakassuunnitelman ylläpitoa. Näin monimutkaisessa palvelujärjestelmässä, jota ollaan suunnittelemassa, on vaikea turvata säännöksiin riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttaminen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

49. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 14a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

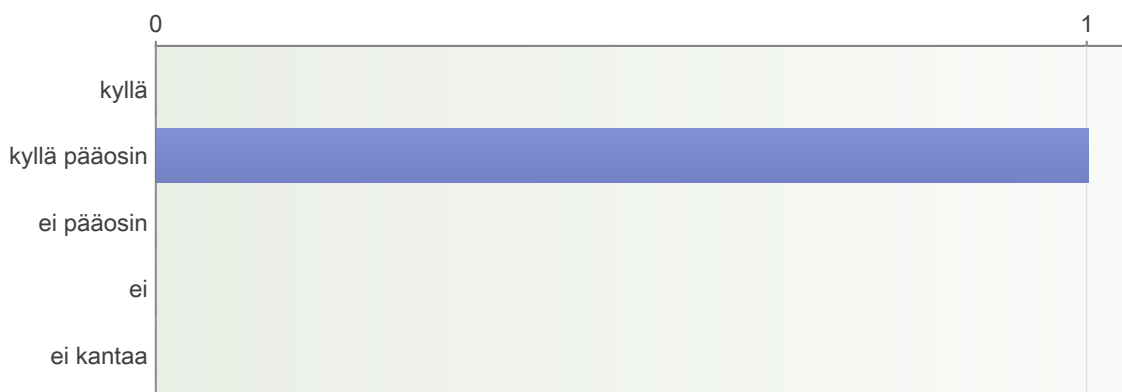
50. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sopimus- ja hyväksymismenettely on monimutkainen ja sekava. Lopputulos epävarma. Vaatii valvontaa ja sitä kautta kulut nousevat.

51. 14b. Varmistaako hallintopäätöstä ja ehtojen asettamista koskeva sääntely (42 §) riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen.

Vastaajien määrä: 1

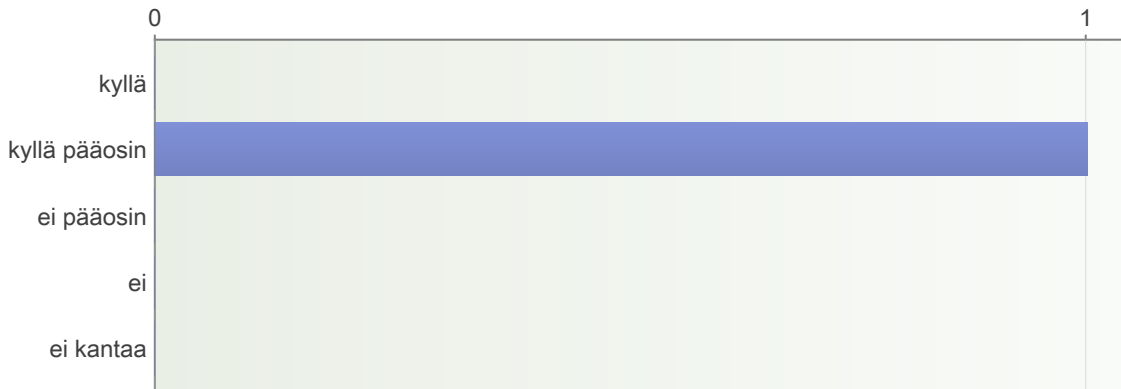
52. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palveluntuottajan on täytettävä maakunnan asettamat ehdot palveluja tuottaessa.

53. 14c. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

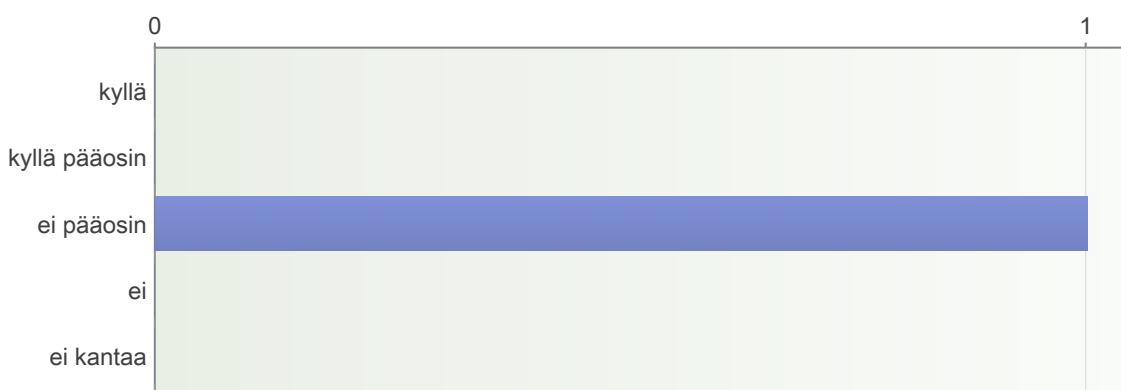

54. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

55. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palveluntuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

56. Vapaamuotoiset huomiot.

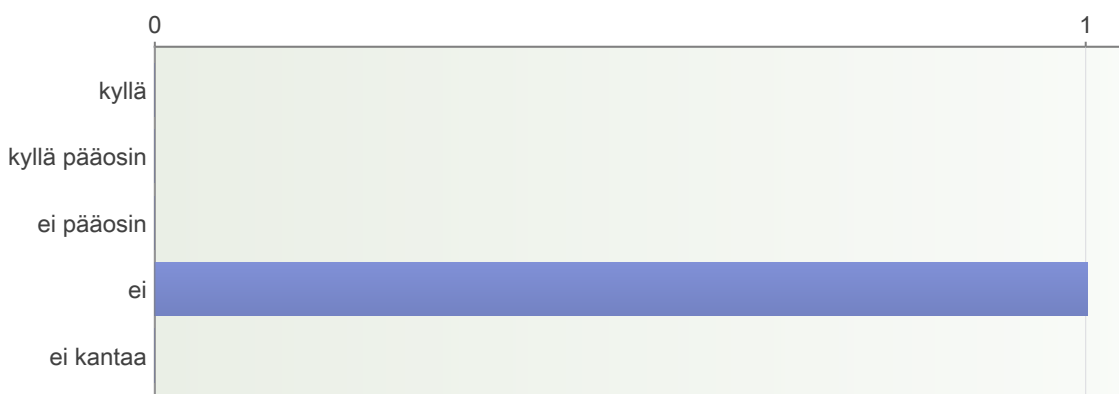
Vastaajien määrä: 1

- Esityksestä on poistettu julkisen palvelun yhtiöittämisvelvollisuus, mutta edellytetään kuitenkin että liikelaitos organisoii palvelut toimimaan mahdollisimman pitkälti kilpailullisin periaattein ja "samalla viivalla" yksityisen palvelun kanssa. Esityksessä ei ole arvioitu sitä, miten palvelut tuolloin nähdään EU:n markkinasäätelyn kannalta. Onko olemassa vaara, että palvelutuotanto tulkitaankin käytännössä markkinaehtoiseksi taloudelliseksi toiminnaksi?

57. 16. Lakiluonnoksen 10 luvussa säädettäisiin palveluntuottajalle suoritettavista korvauksista.

16a. Ottavatko sote-keskuksen kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat tekijät riittävästi huomioon asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet ja niiden aiheuttamat kustannukset?

Vastaajien määrä: 1

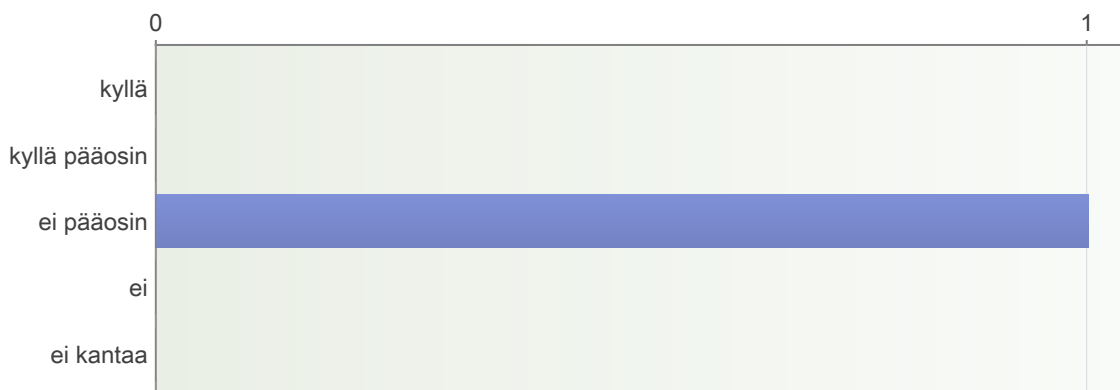
58. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ongelma suoran valinnan mallissa on siinä, että tuottaja saa kiinteän maksun tuottamistaan palveluista riippumatta palvelun vaativuudesta. Tämä voi johtaa moniin ongelmiin, joista keskeisimmät ovat asiakkaiden valikointi ja ali- tai ylihoito ja kustannusten siirto maakunnan liikelaitoksen erikoissairaanhoidon. Prevention osuus toiminnasta tulee jäämään pieneksi. Tämä taas aiheuttaa jatkossa suuret kustannukset. Malli luo tuottajalle "moraalisen vaaran". Palveluntuottajan kannattaa valikoida asiakkaakseen sellaisia henkilöitä, joiden palveluista syntyy pienet kustannukset maksettavaan korvaukseen nähden. Tämä on riippumaton siitä, miten tarvetekijät kapitaatiossa huomioidaan. Kustannuksia aiheuttava potilas voidaan yrittää saada vaihtamaan Sote-keskusta tai yritetään siirtää maakunnan liikelaitoksen hoidettavaksi. Voi muodostua kallis malli, jossa monisairaata hoitaa liikelaitos ja vaikuttamatonta hoitoa annetaan kalliilla Sote-keskuksissa. Nykyisessä järjestelmässä tätä vaaraa ei ole, jonka vuoksi se on parempi. Yllä kuvattua ongelmaa on mahdotonta millään säädöksillä rajoittaa ja sen valvominen on myös erittäin hankalaa ja kustannuksia aiheuttavaa.

59. 16b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

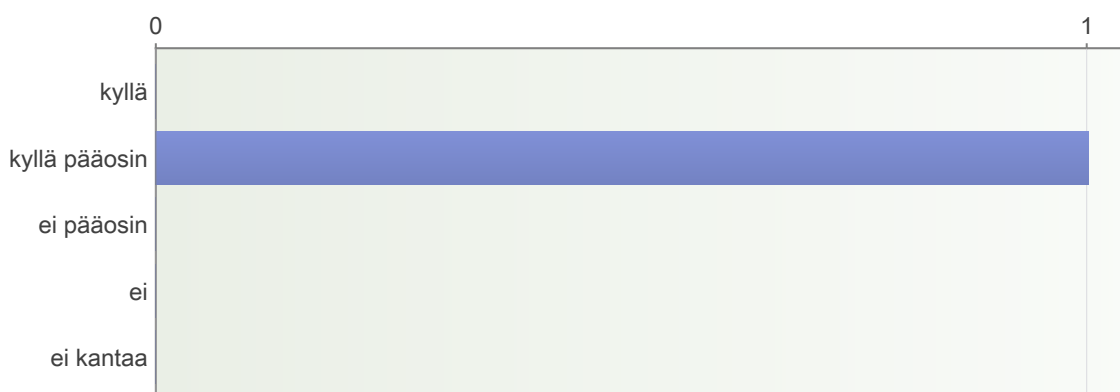
60. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mallin muuttaminen suoritusperusteiseksi toisi vielä suuremmat kustannukset. Tuolloin vaarana olisi, että tehtäisiin turhia suoritteita eli ylihoidettaisiin.

61. 16c. Turvaavatko säännökset maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle ja yksityisen tuottajan sote-keskukselle yhdenvertaiset toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

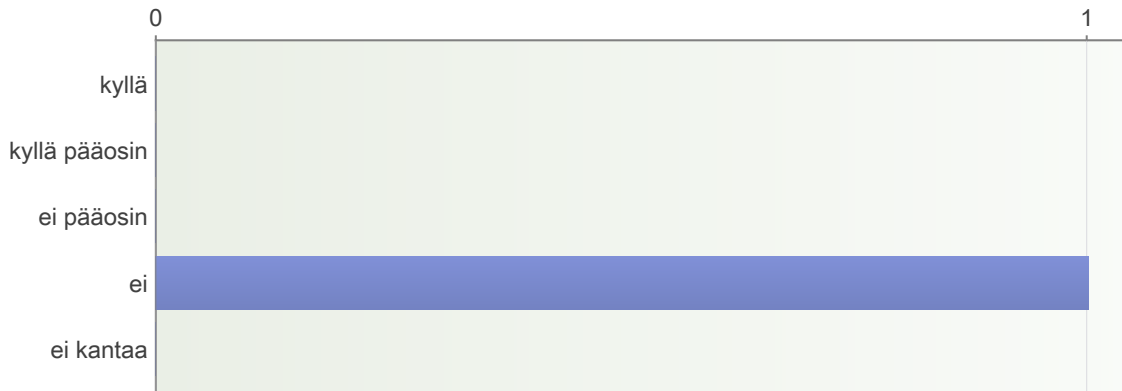

62. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

63. 17. Lakiluonnoksen 12 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. 17a. Turvaavatko 85 §:n mukaiset asiakasseteliä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

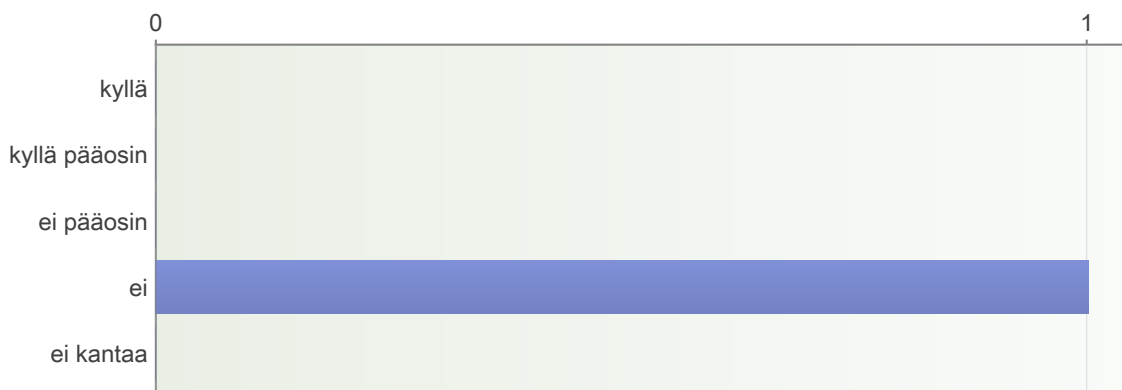
64. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esitetty malli on monimutkainen, vaikeaselkoinen ja sisältää paljon epävarmuustekijöitä. Tämä huomioiden aikataulu on liian tiukka.

65. 17b. Turvaavatko 86 ja 88 §:n mukaiset sote-keskusta koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

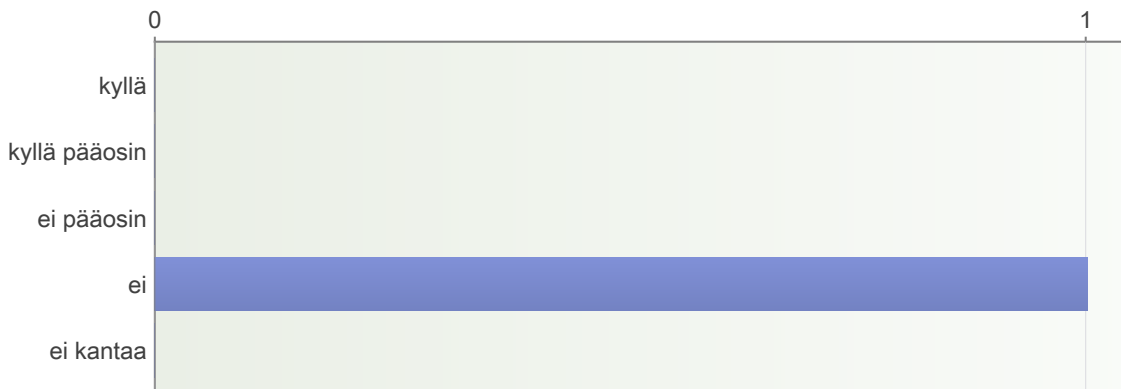
66. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esitetty malli on monimutkainen, vaikeaselkoinen ja sisältää paljon epävarmuustekijöitä. Aikataulu on liian tiukka ja uudistus tulisi toteuttaa vaiheittain.

67. 17c. Turvaavatko 87 ja 89 §:n mukaiset suunhoidon yksiköitä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

68. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Muutos suun terveydenhuoltoon sisältää monia ennalta arvaamattomia riskejä. Palvelujen tasavertainen saatavuus voi vaarantua.

69. 17d. Turvaako esitys sosiaali- ja terveystalouden yksityisten tuottajien toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

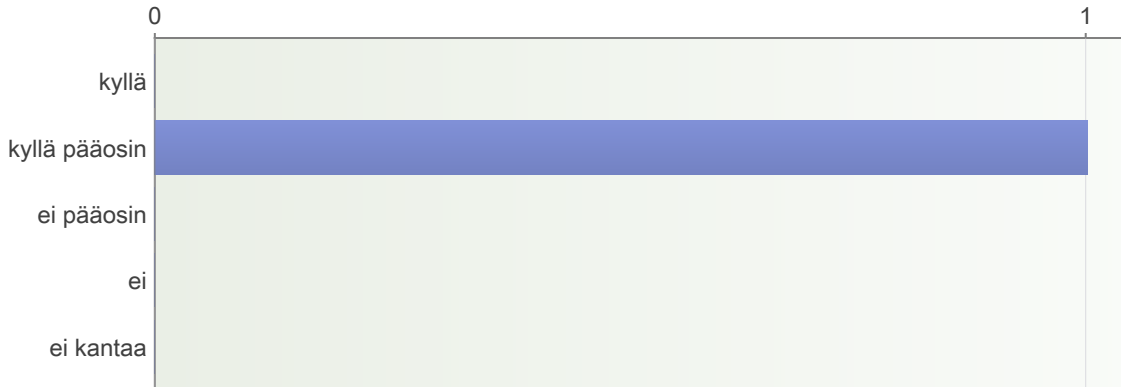

70. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

71. 17e. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina?

Vastaajien määrä: 1

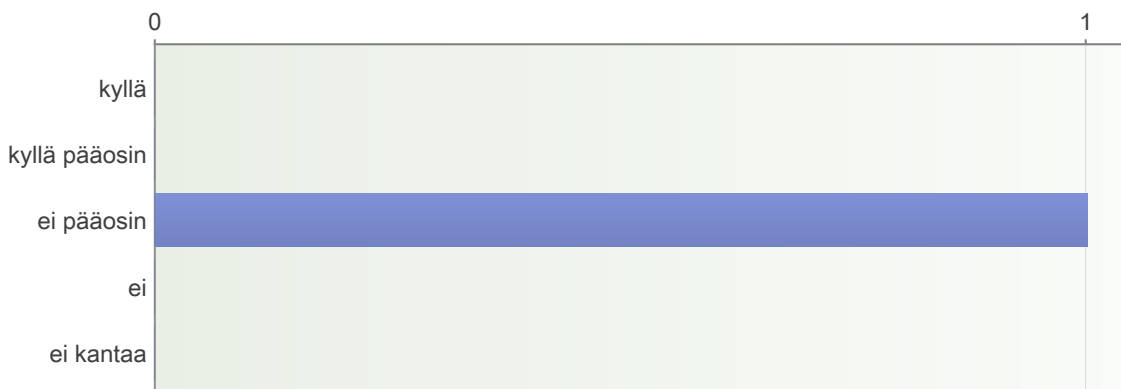
72. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina uudistus voi antaa nykyistä paremmat edellytykset.

73. 18. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

74. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esitetty malli on monimutkainen, vaikeaselkoinen ja sisältää paljon epävarmuustekijöitä. Se sisältää monia ennalta arvaamattomia riskejä. Tämä huomioiden on erikoista, että verrattuna edelliseen hallituksen esitykseen vaikutusarviot ovat muuttuneet selvästi edellistä esitystä positiivisemmiksi, myös sellaisen sääntelyn osalta, joka itsessään ei ole merkittävästi muuttunut edellisestä esityksestä.
Huomattava osa niistä kohdista, joita asiantuntijat pitivät ongelmina tai riskeinä sote-palveluiden kannalta edellisessä esityksessä, sisältyvät myös nyt käsillä olevaan esitysluonnokseen joko täysin sellaisinaan tai vain pienin muutoksin.

75. 19. Miten arvioisitte uudistuksen vaikuttavan oman organisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Uudistus näivettää pahimmillaan seutusairaalat. Tämä on iso riski suomalaiselle terveydenhuoltojärjestelmälle. Huoltovarmuus kärsii kriisi ja poikkeusoloissa.

76. 20. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Ehdotettu malli on monimutkainen, eikä se todennäköisesti tule kaventamaan väestön terveys- ja hyvinvointieroja. Päinvastoin on suuri vaara, että se tulee lisäämään väestön terveys- ja hyvinvointieroja. Malli johtaa vääjäämättä palvelujen keskittymiseen ja se tulee hajottamaan nykyään hyvin toimivat palvelukokonaisuudet. Malli ei takaa palvelujen tasalaatuisuutta eikä se ole kustannustehokas. Palvelujen saatavuus heikkenee syrjäseuduilla. Järjestelmä pirstaloituu ja hoitoketjut lakkaavat toimimasta. Preventio kärsii. Kustannukset nousevat.
Terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseen tähtäävien laaja-alaisten integroitujen palveluiden ja oikea-aikaisten interventioiden implementoiminen tulee olemaan hankalampaa, kuin nykyisessä mallissa, jossa sote-palvelutuotannon lisäksi terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisen vastuu on samalla organisaatiolla (kunta). Niissä kunnissa, joissa sosioekonomiset erot ovat suuret, on jo nyt ongelmia sairauksien ehkäisyssä sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä. Uhkana on, että tilanne näiltä osin jopa huononee.
Potilaan ja asiakkaan itsemääräämisoikeutta sekä valinnanvapautta korostavassa mallissa terveys- ja hyvinvointierojen näkökulmasta ongelmaksi muodostuu myös kaikkein heikoimmassa asemassa olevien kyky ja tahto tehdä itselleen edullisia ratkaisuja.

77. 21. Yksilöidyt muutosehdotukset lakiluonnokseen.

Ei vastauksia.